

Олександрійський міськрайонний суд Кіровоградської області

НАКАЗ
м. Олександрія

від 10.05.2018 року

№53-од

Щодо забезпечення рівного доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до правосуддя

Відповідно до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, ст.ст. 9, 13 Конвенції ООН про права інвалідів, ст.ст. 3, 55 Конституції України, ст.ст. 7, 8, 9 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», ст. 26 Закону України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні», Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» від 19 грудня 2017 року №2249-VIII, листа територіального управління Державної судової адміністрації України в Кіровоградській області від 02.05.2018 року №2048/18-вих. «Щодо забезпечення доступності приміщень судів для осіб з інвалідністю», з метою забезпечення рівного доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до правосуддя, **НАКАЗУЮ:**

1. Затвердити Правила поведінки працівників апарату Олександрійського міськрайонного суду Кіровоградської області з людьми з інвалідністю та іншими маломобільними групами населення, що є додатком 1 до цього наказу.

2. Призначити відповідальною за організацію роботи суду по забезпеченню безперешкодного доступу до правосуддя та приміщення суду, зручності та комфортності перебування в суді людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення – консультанта суду Олександрійського міськрайонного суду Кіровоградської області **Луканову Олександрю Олександрівну**.

3. Старшому судовому розпоряднику Олександрійського міськрайонного суду Кіровоградської області **Білокобильському Олександрю Ігоровичу** здійснити забезпечення службою судових розпорядників надання допомоги в пересуванні людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до будівлі та приміщень суду по вул. Першотравневій, 30.

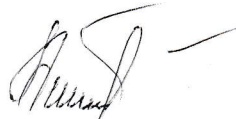
4. Секретарю суду Олександрійського міськрайонного суду Кіровоградської області **Агєєву Андрію Івановичу** забезпечити надання допомоги в пересуванні людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до будівлі та приміщень суду по вул. Г.Сокальського, 76.

5. Визнати наказ Олександрійського міськрайонного суду Кіровоградської області від 01.03.2016 року №32-од «Про призначення відповідального працівника щодо забезпечення рівного доступу осіб з інвалідністю до правосуддя» таким, що втратив чинність.

6. Даний наказ довести до відома суддів та працівників апарату Олександрійського міськрайонного суду Кіровоградської області в установленому порядку.

7. Контроль за виконанням даного наказу залишаю за собою.

Керівник апарату Олександрійського
міськрайонного суду
Кіровоградської області

А.С. Белова

Додаток 1
До наказу керівника апарату
Олександрійського міськрайонного суду
Кіровоградської області
від 10.05.2018 року №53-од

**ПРАВИЛА
ПОВЕДІНКИ ПРАЦІВНИКІВ АПАРАТУ ОЛЕКСАНДРІЙСЬКОГО
МІСЬКРАЙОННОГО СУДУ КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ
З ЛЮДЬМИ З ІНВАЛІДНІСТЮ ТА ІНШИМИ МАЛОМОБІЛЬНИМИ
ГРУПАМИ НАСЕЛЕННЯ**

I. Зальні положення

1.1. Ці Правила встановлюють єдині стандарти поведінки працівників апарату Олександрійського міськрайонного суду Кіровоградської області (далі – працівники апарату суду) з людьми з інвалідністю та іншими маломобільними групами населення, є одним із складових елементів управління роботою суду і головним завданням ефективного адміністрування в суді.

1.2. Ці Правила розроблені з метою забезпечення рівного доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до правосуддя, забезпечення зручності в отриманні ним судових послуг, створення комфортних умов для їх перебування у приміщенні суду.

1.3. Ці Правила ґрунтуються на положеннях Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, Конституції України, Законів України «Про судоустрій і статус суддів», процесуального законодавства щодо гарантування кожному права на доступ до правосуддя, справедливий розгляд та вирішення справи в розумні строки незалежним і неупередженим судом, Конвенції ООН про права інвалідів, а також на загальновизнаних нормами міжнародного права та міжнародних договорів принципах недискримінації.

1.4. У разі виявлення чи отримання повідомлення про порушення цих Правил керівник апарату Олександрійського міськрайонного суду Кіровоградської області та керівники відповідних структурних підрозділів в межах своєї компетенції відповідно до законодавства зобов'язані вжити заходів щодо припинення виявленого порушення, усунення його наслідків та притягнення винних осіб до відповідальності.

II. Основні принципи та вимоги до етикету в спілкуванні з людьми з інвалідністю та іншими маломобільними групами населення

2.1. При спілкуванні з людьми з інвалідністю та іншими маломобільними групами населення необхідно зосереджуватись на тій проблемі, яку людина прийшла вирішувати, створити сприятливі умови для її вирішення.

2.1. Зробити крок назустріч такій людині та поцікавитися – чим можна допомогти. Допомога має бути ненав'язливою і не надмірною.

2.2. Вислухати, у якій саме допомозі людина має потребу, що і як необхідно робити. Люди мають різну фізичну справність, відповідно і допомоги можуть очікувати різної.

2.3. Мати на увазі, що у людини можуть бути проблеми у користуванні письмовим приладдям тощо. В такому разі необхідно запитати, чи потрібно в цьому допомога.

2.4. Завжди ставитися до людини з інвалідністю та інших маломобільних груп населення так само, як і до інших людей – з повагою. Мати на увазі, що складовими такого відношення є: толерантність, рівноправ'я, розуміння, шанобливість, визнання, сприйнятливність. Розуміти і володіти деякими особливостями у спілкуванні.

Етика поведінки з людьми з інвалідністю, які мають вади опорно-рухового апарату:

– При потребі людині у кріслі-візку потрапити до приміщення суду необхідно з'ясувати – як допомогти їй, щоб проїхати в дверях, переїхати через поріг, піднятися по сходах тощо;

– При потребі перенести людину у кріслі-візку – необхідно запитати, за які частини візка можна брати, щоб піднімати. Забороняється хапати без попередження за крісло-візок;

– Не поводитися самовільно з людиною у кріслі-візку, пам'ятайте, що крісло-візок – недоторканий простір людини, починати котити візок без дозволу не можна;

– Якщо людина дозволила везти візок, спочатку необхідно котити його повільно. Крісло-візок швидко набирає швидкість і раптовий поштовх може призвести до втрати рівноваги;

– Не потрібно плескати людину, що знаходиться у кріслі-візку по плечу чи спині;

– При спілкуванні обличчя співрозмовників мають бути на одному рівні (треба присісти або сісти поруч на стільці);

– При спілкуванні з людиною у кріслі-візку, яка прибула до суду разом із супроводжуючою її особою, необхідно звертатися безпосередньо до особи, якої це стосується.

Етика поведінки з людьми з інвалідністю, які мають вади слуху і мови:

– Спілкуючись з людьми, які мають вади слуху і мови, необхідно бути привітним, посміхатися. Таким чином людина відчує довіру до співрозмовника;

– При розмові необхідно дивитися безпосередньо на співрозмовника, повільно і чітко промовляти слова із виразною мімікою. Важливо, щоб джерело світла не було за вашою спиною, бо в такому випадку обличчя буде затінене. Не затемнювати обличчя в будь-який інший спосіб, особливо уста, і не закривати його руками, волоссям тощо;

– Необхідно використовувати міміку, жести, рухи тіла, якщо варто підкреслити або прояснити зміст сказаного. Мати можливість спілкуватися за допомогою переписки: мати листки паперу, блокнот, ручку/олівець, тощо. Треба писати читабельним почерком, не формулювати довгих фраз;

– Щоб привернути увагу людини, яка не чує, необхідно торкнутися її злегка за плече або помахати до неї рукою. Починати розмову необхідно тільки після того, коли вас помітили. Кричати не потрібно;

– Якщо нечуюча людина користується послугою сурдоперекладача, то при спілкуванні необхідно дивитися на того, хто звернувся за послугою. Тобто, на нечуючу людину, а не на перекладача;

– Важливо постійно підтримувати зоровий контакт, демонструвати спокій та позитивні емоції.

Етика поведінки з людьми з інвалідністю, які мають вади зору:

– Спілкуючись із незрячою людиною, необхідно завжди звертатися безпосередньо до неї, представитися хто ви, які маєте повноваження, в залежності від ситуації – представити присутніх, після чого запитати – чим можна допомогти;

– При супроводі незрячої людини у приміщенні суду необхідно попереджувати її про перешкоди, які є на шляху, наприклад: «зараз будуть сходи, двері з порогом тощо», описувати де ви знаходитесь та озвучувати інформацію про оточення;

– Якщо незрячу людину припровадили до якогось кабінету службової особи, то необхідно проінформувати, куди ви привели, назвати службову особу і інших присутніх;

– У разі необхідності читати, обов'язково попередьте про такі дії. Не можна замінювати читання будь-якого документу його переказом, особливо, якщо при цьому людині треба поставити підпис;

– Не можна тягнути незрячу людину за собою. Треба попередити про необхідність руху та чітко пояснити – куди потрібно прямувати.

Етика поведінки з людьми з інвалідністю, які мають затримку розумового розвитку:

– Спілкуючись з людиною із затримкою розумового розвитку, необхідно ставитись до неї як до особистості, відповідального дорослого, і не робити висновків, що така людина нічого не може робити;

– Необхідно бути терплячим та готовим пояснити інформацію більш, ніж один раз;

– Намагатися не використовувати складних речень;

– Пам'ятати, що деякі люди із затримкою розумового розвитку віддають перевагу дотриманню певних правил чи порядку. Наприклад, люди з аутизмом. Тому за можливості варто погодити ці певні правила чи порядок.

Етика поведінки з людьми з інвалідністю з гіперкінезами (спастикою):

– Гіперкінези – неконтрольні рухи тіла та кінцівок, які притаманні зазвичай людям, що мають ДЦП. Вони також можуть виникати в людей з пошкодженням спинного мозку.

– Якщо Ви бачите людину з гіперкінезами, не треба надто звертати увагу на неї;

– Пропонувати допомогу варто ненав'язливо, не привертаючи загальної уваги оточуючих;

– Під час розмови не можна відволікатися на несвідомі рухи співрозмовника, тому що можна пропустити щось важливе, і тоді співрозмовник буде в незручному становищі;

– Під час спілкування необхідно розташувати місця так, щоб людина з гіперкінезами не заважала іншим людям мимовільними рухами;

– Роз'яснювати та наводити аргументи необхідно спокійно. Мати на увазі, що при гіперкінезах зустрічається ускладнення мовлення.

Етика поведінки з людьми похилого віку:

– Спілкуючись із людиною похилого віку, важливо дивитися їй в очі. Під час розмови варто кивати, проявляти доброту, висловлювати слова поваги;

– Пропонуючи свою допомогу, треба пояснити, чим саме ви можете допомогти та що саме для цього збираєтесь робити;

– Якщо людина недочуває, то говорити варто біля того вуха, на яке вона чує краще;

– Не встановлювати занадто високих очікувань від спілкування, не ображатися при цьому, не вступати в конфлікт, оскільки часто агресія людини походить від невдоволення собою або якимось зовнішнім фактором, від наявності внутрішнього болю або дискомфорту;

– Не змушувати людину будь-що робити без попередження та згоди на те;

– Не ігнорувати потреби людини похилого віку, а намагатися максимально їх задовольнити.

III. Відповідальність за порушення цих Правил

3.1. Недобросовісне виконання або невиконання працівниками апарату суду цих Правил може бути підставою для притягнення до відповідальності в залежності від характеру порушення.

3.2. Відповідальність настає в межах і порядку, встановлених чинним законодавством.